

Foto: Halfdan Carstens

Øystein Rushfeldt er administrerende direktør i Nussir ASA. Han har tatt på seg den formidable oppgaven med å få landets største kobberforekomst i drift. Kommunal- og moderniseringsdepartementet godkjente i 2014 reguleringsplanen (GEO 03/2014), og nå er utslippstillatelsen endelig kommet på plass.

En helt ny standard

Miljødirektoratet ga i desember den etterlengtede utslippstillatelsen for den planlagte gruen i Repparfjorden. Og miljøvernbevegelsen har fått gjennomslag for flere krav.

- Dette var definitivt som forventet, sier Øystein Rushfeldt, adm. dir. i Nussir ASA.

- Saken har mange likhetstrekk med den planlagte gruen i Naustdal med utslipp til Førdefjorden (GEO 03/2015; «Fornuften seiret»). Derfor var det helt naturlig at vi også fikk utslippstillatelse, legger han til.

Bakgrunnen for uttalelsen er at Miljødirektoratet den 8. desember i fjor ga Nussir tillatelse til gruedrift med utslipp til Repparfjorden.

- Etter en helhetlig avveining mellom miljøhensyn og samfunnsnytte har vi kommet til at det gis tillatelse til gruvevirksomhet i kobberforekomstene Nussir og Ulveryggen. Vi mener det er miljømessig forsvarlig å gi tillatelse til gruedrift med de strenge kravene vi stiller, sier Ellen Hambro, direktør for Miljødirektoratet.

Og Rushfeldt kan underskrive på at det er satt stramme vilkår.

- Kravene er tøffe. Det settes her en helt ny standard for utslipp av avgangsmasser. Det er som gruveindustrien nå har kommet inn i en ny divisjon.

Miljødirektoratet sier i sin tillatelse at den viktigste negative miljøeffekten

er at åtte kvadratkilometer (10-15 prosent) av Repparfjorden blir beslaglagt til sjødeponi. Konsekvensen er at all bunnfauna i deponiområdet forsvinner fordi avgangsmasser plasseres på sjøbunnen. Men dette vil til enhver tid bare gjelde en del av deponiområdet, og det vil derfor være aktiv bunnfauna også inne i deler av deponiområdet.

- Erfaring med tilsvarende deponi viser at bunnfaunaen fordrives i de delene av deponiet der det kommer mer enn ca. 1 cm ny masse per år, kommenterer Rushfeldt.

- Ål og vanlig uer er de eneste rødlisteartene som er registrert i fjorden. Etter vår vurdering vil deponeringen ikke medføre negative effekter for disse artene, sier Hambro.

Miljødirektoratet viser også til undersøkelser som viser at laksesmolten kun oppholder seg kort tid i fjorden og at den vandrer i de øverste meterne av vannsøylen, hvor det ikke vil være noen påvirkning fra deponiet. Men nettopp derfor stilles det krav om at det ikke skal skje spredning av partikler i de øverste 30 meterne av vannmassene

Undersøkelser viser at området utenfor det som er regulert til deponi i svært

liten grad vil bli påvirket av partikler fra gruvemassene. Og for å unngå utilsikket spredning er det satt en grense for maksimal spredning av partikler. Avgangsmassene vil også bli behandlet slik at de klumper seg og derfor lettere sedimenteres.

- Overvåkingsprogrammet vi blir pålagt er svært omfattende. Forklaringen er at sjømattrygghet nå har kommet med i vurderingene, forteller Rushfeldt.

- Det har aldri før blitt stilt krav til partikkelspredning, og hvis vi ikke overholder kravene er vi nødt til å stenge ned.

Han fremholder videre at bedriften nå blir utsatt for de tøffeste kravene i hele verden. Så da er det naturlig å konkludere med at miljøvernbevegelsen har fått gjennomslag etter mange års kamp.

- Det er det liten tvil om. Den har hatt stor påvirkningskraft, og med det overvåkingsprogrammet vi har blitt pålagt, og de konsekvensene det har om partikkelspredningen blir større enn det tillatte, må vi forvente at miljøvernerne er fornøyd.

Det har vært reist spørsmål om utlekking av metaller til vannmassene fra deponiet. Direktoratet mener imidlertid at «utlekkingstester og beregninger viser lav utlekking fra avgangsmassene til sjøvann». Nussir må like fullt kartlegge eventuelle skadeeffekter av det ene kjemikaliert (xantatet SIPX) som de søker om å bruke i prosessen, før det kan bli gitt tillatelse til å bruke dette.

Rushfeldt jobber også med alternativ bruk av avgangsmassene, og han forteller at nylig har fått innspill som kan redusere mengden med avfallsstoffer som må deponeres.

- Diskusjonene omkring avgang har i det hele tatt fått et mer konstruktivt preg i den senere tid, mener Øystein Rushfeldt, som nå er mer optimistisk enn noen gang før med hensyn på ny gruedrift i Repparfjorden.

Miljødirektoratet sier videre at de tre områdene for landdeponi som Nussir har vurdert ikke gir noen miljøgevinst i forhold til å legge gruvemassene på bunnen av et avgrenset område i Repparfjorden. Et landdeponi vil også medføre større ulemper for reindriften, heter det i uttalelsen fra miljødirektøren.